

Protokół

z II spotkania grupy roboczej do spraw podręczników dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego – Warszawa, 17 października 2014 r.

Uczestnicy spotkania:

1. Małgorzata Szybalska, przedstawiciel Ministra Edukacji Narodowej
2. Grażyna Płoszajska, przedstawiciel Ministra Edukacji Narodowej
3. Anna Michalak, przedstawiciel Ministra Edukacji Narodowej
4. Dobiesław Rzemieniewski, przedstawiciel Ministra Administracji i Cyfryzacji
5. Irena Aleksa, przedstawiciel mniejszości litewskiej
6. Hubert Kołodziej, przedstawiciel mniejszości niemieckiej
7. Grażyna Pawlak, przedstawiciel mniejszości żydowskiej
8. Danuta Pioch, przedstawiciel społeczności posługującej się językiem kaszubskim,
9. Damian Trochanowski, przedstawiciel mniejszości łemkowskiej
10. Alina Wawrzeniuk, przedstawiciel mniejszości białoruskiej.

W dniu 17 października 2014 r. w siedzibie Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji odbyło się drugie spotkanie grupy roboczej do spraw podręczników dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego. Przedstawiciel Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji zaproponował program spotkania, polegający na omówieniu zaleceń wobec Ministerstwa Edukacji Narodowej zapisanych w protokole z pierwszego spotkania grupy roboczej jako pkt 3, 4 i 5, a następnie zaleceń wobec reprezentantów mniejszości i społeczności zapisanych w pkt 6.

Ad 3. Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowuje i zaprezentuje na najbliższym posiedzeniu grupy roboczej szczegółowe informacje dotyczące możliwych trybów przygotowania i wydawania brakujących podręczników w oparciu o art. 22c ustawy o systemie oświaty oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.

Przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej zaprezentowali procedurę wydawania podręczników dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym wynikającą z art. 22c ustawy o systemie oświaty. Wskazali, że zlecenie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na opracowanie i wydanie podręcznika lub jego części, w przypadku wartości poniżej 30 tys. EUR nastąpić może w wyniku zawiadomienia o zamiarze wyboru wykonawców podręcznika dla danej mniejszości wraz ze szczegółowym opisem kryteriów wyboru wykonawcy. W przypadku

wartości zamówienia powyżej 30 tys. EUR minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w oparciu o art. 110 ustawy Prawo zamówień publicznych może ogłosić konkurs ofert na opracowanie i wydanie podręcznika dla danej mniejszości. Konkurs może być zorganizowany jako jednoetapowy lub dwuetapowy. W przypadku jednoetapowego, zainteresowany przystępuje do konkursu z gotowym do wydania podręcznikiem, natomiast przystępujący do konkursu dwuetapowego – przedstawia szczegółową koncepcję podręcznika. W drugim etapie sąd konkursowy (np. rzeczoznawcy), na podstawie kryteriów określonych w regulaminie konkursu, wybiera najlepszą pracę konkursową.

Zdaniem przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej opracowanie i wydanie podręczników w wyniku konkursu dwuetapowego nie jest łatwe, ale przy zastosowaniu nowego trybu stanowi najbardziej odpowiednie rozwiązanie dla zakupu brakujących podręczników. Jednocześnie przedstawiciel MEN poinformował, że dotychczasowy tryb (art. 13 ust. 5 ustawy o systemie oświaty) pozostanie podstawowym trybem opracowania i wydania podręczników dla mniejszości, natomiast zastosowanie drugiego trybu będzie miało charakter uzupełniający. Ponadto, przedstawiciel MEN poinformował, że realizacja omawianego konkursu ofert wymaga zapewnienia środków w budżecie Ministra Edukacji Narodowej. W związku z powyższym zainteresowani oferenci odpowiednio wcześniej powinni zgłosić do Ministerstwa Edukacji Narodowej chęć zrealizowania swojego projektu. Czas realizacji podręcznika przedstawiciel MEN uzależnił od jego rodzaju, jednocześnie wskazał, że okres ten może być dłuższy niż jeden rok.

Ad 4. Ministerstwo Edukacji Narodowej zobowiązało się do ustalenia czy możliwe będzie wydanie egzemplarzy bezpłatnego podręcznika dla mniejszości niemieckiej.

Przedstawiciel Ministerstwa Edukacji zadeklarował sfinansowanie wersji elektronicznej podręcznika do nauki języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej. Ponadto, przedstawiciel MEN zapowiedział, że finansowanie wersji papierowej podręcznika dla mniejszości niemieckiej pozostaje kwestią otwartą, a jego realizacja uzależniona będzie od istniejących przesłanek ekonomicznych i finansowych.

Ad 5. Ministerstwo Edukacji Narodowej poproszone zostało o sprawdzenie i zaprezentowanie na najbliższym posiedzeniu grupy roboczej informacji dotyczących możliwości prefinansowania oraz możliwości przekazywania środków przeznaczonych na finansowanie podręczników w transzach.

Przedstawiciel Ministerstwa Edukacji Narodowej poinformował, że wykonanie w ramach ustawy Prawo zamówień publicznych zadania polegającego na opracowaniu i wydaniu podręcznika w trybie konkursowym, nie przewiduje zarówno prefinansowania, jak i przekazywania środków na ten cel w transzach.

Ad 6. Przedstawiciele poszczególnych mniejszości i społeczności zobowiązani zostali do przeprowadzenia w swoich środowiskach dyskusji na temat zaproponowanych metod wydawania brakujących podręczników (art. 13 ust. 5 lub art. 22c ustawy o systemie oświaty) i wskazania wyboru jednej z nich oraz ustalenia priorytetów dotyczących kolejności ich opracowywania, a także zaprezentowania wyników tych konsultacji na najbliższym posiedzeniu grupy roboczej.

Obecni na spotkaniu członkowie grupy roboczej reprezentujący poszczególne mniejszości i społeczność posługującą się językiem regionalnym (litewska, niemiecka, żydowska, łemkowska, białoruska oraz Kaszubi) wstępnie zadeklarowali dotychczasową procedurę wydawania podręczników do nauki języka mniejszości narodowej, etnicznej i języka regionalnego, własnej historii i kultury oraz geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, wynikającą z art. 13 ust. 5 ustawy o systemie oświaty – jako najbardziej właściwą. Jednocześnie poinformowali, że wynikająca z art. 22c wspomnianej ustawy procedura na opracowanie i wydanie podręczników jest zbyt nowa, aby już teraz móc dokonać wyboru spośród dwóch możliwych trybów.

W toku dyskusji przedstawiciele poszczególnych mniejszości wyrazili obawy, że podręczniki dopuszczone w ramach konkursu ofert nie będą spełniały oczekiwań mniejszości. Ponownie zwrócono uwagę na problem braku wystarczającej liczby autorów podręczników dla mniejszości i obawę przed zgłaszaniem się do udziału w konkursie ofert wydawców komercyjnych. Ponadto, przedstawiciel mniejszości litewskiej poruszył kwestię aktualizacji listy rzeczoznawców dla języka litewskiego. Przedstawiciel Ministerstwa Edukacji Narodowej poinformował, że w przypadku skreślenia z listy rzeczoznawców zgodnie z procedurą następuje na wniosek samego rzeczoznawcy.

Podsumowanie:

1. Ministerstwo Edukacji Narodowej skoryguje tabelę przedstawiającą wykaz sfinansowanych przez Ministra Edukacji Narodowej podręczników do nowej podstawy programowej i książek pomocniczych przeznaczonych do kształcenia

uczniów w zakresie niezbędnym do podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej oraz przedmiotów, do których nie opracowano podręczników w podziale na poszczególne klasy, poprzez naniesienie uzupełnień o kolejne dopuszczenia i przekaze ją drogą elektroniczną do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji.

2. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji przekaze uczestnikom spotkania grupy roboczej reprezentującym poszczególne mniejszości, tabelę o której mowa w pkt 1.
3. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji w oparciu o tabelę o której mowa w pkt 1, zwróci się do członków grupy roboczej reprezentującej poszczególne mniejszości z prośbą o:
 - 1) przekazanie informacji na temat planowanych do wydania publikacji wraz z informacją dotyczącą etapu, na którym znajduje się opracowanie podręczników, a także przedstawienie wszelkich planów związanych z opracowaniem nowych podręczników lub przekazanie informacji w przypadku przygotowanych ich wstępnych projektów,
 - 2) przeprowadzenie w swoich środowiskach analizy i ustalenie harmonogramu sugerowanej kolejności wydawania brakujących podręczników, a także spodziewanego okresu na ich opracowanie,
 - 3) przekazanie w oparciu o jakie przepisy powinny być wydane wskazane w pkt 1 i 2 podręczniki (art. 13 czy art. 22c ustawy o systemie oświaty).
4. Przedstawiciele poszczególnych mniejszości i społeczności zobowiązani zostali do przesłania do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w terminie do dnia 30 listopada 2014 r. informacji, o których mowa w pkt 3.
5. Następne spotkanie grupy roboczej odbędzie się w połowie grudnia 2014 r.

Dobiesław Rzemieniewski

Naczelnik WMNiE DWRoMNiE MAC

Załącznik:

- Informacja w sprawie trybów zamówień publicznych na wydanie podręczników przeznaczonych do kształcenia uczniów w zakresie niezbędnym do podtrzymywania tożsamości narodowej, etnicznej i językowej